

en af de i § 4 nævnte Laster, Drifkælighed eller anden lastefuldt Vandel, er kommen ind paa et saadant Stadium, at han har en ringe Indtægt tilbage, men lever af den Understøttelse, som han paa denne Maade har erhvervet sig, medens en Anden ikke kan have havt Midler til under nogen Omstændighed at affe Noget til at skaffe sig en saadan Forsørgelse. Man stiller derved de Arængende yderst ulige. Den, der stræber stærkt og maasse har mest Villie til at forskaffe sig Forsørgelsen, har ikke været i Stand dertil og nyder ikke godt deraf, Andre have derimod været saa heldig stillede, at de kunne erhverve Ret til at faae det samme Beløb som det, de have sikret sig. Det synes mig ikke paa nogen Maade, at der imellem de Arængende kan være en saadan Forestilling om denne Bestemmelses Retfærdighed, at man just skulde tro, at den vilde blive modtagen med sær Beloville. Tæge vi Forholdet, som det vil stille sig i det virkelige Liv, saa vil jeg bede ærede Medlemmer at overveie, om der ikke er Grund til at tro, at det til Syvende og Sidst stiller sig omtrent ens for vedkommende Fattige, om han faar denne Understøttelse eller ikke. Det Raisonnement, som gjør, at en Fattig nu f. Ex. siktrer sig 100 Rd., vil medføre, at han med denne Bestemmelse for Die gjør de fornødne Indskud for at skaffe sig 50 Rd. Han veed, at han vil faae de andre 50 Rd., uden at han selv skaffer sig dem. Naar denne Bestemmelse bliver truffen, vil Vedkommende gjøre det Raisonnement: Naar Du vil have 50 Rd., behøver Du kun at sikkre Dig de 25. Han vil altsaa eventualiter ikke blive en Smule heldigere stillet, selv om han i nogen Tid har det bedre derved, at hans Indskud kun er det Halve, men eventualiter vil han ikke blive stillet bedre, thi han vil naturligvis sætte Maalet for sin Virksomhed til det Halve; han vil nødvendigvis ad denne Vej komme til at dividere med 2 istedetfor at forsøge sine Anstrengelser. Et æret Medlem gjorde en Bemærkning, som for et Dieblit kunde synes temmelig rigtig: hvorfor ikke multiplicere? Den, der er saa lykkelig stillet, at han uden Banstælgighed kan affe det Beløb, som han skal sikkre sig, han siger — og med Rette — som det ærede Medlem: For mig er det lige meget, om jeg har lidt Mindre eller lidt Mere, og han hæver en betydelig Præmie, thi han hæver det Dobbelte af, hvad han har sikret sig. Men den, der skal slide haardt, som har Affaen til daglig Brug, som ikke veed, hvor han skal tage Præmien fra, han tænker: Naar Du kan have det samme Beløb, hvorfor da sikkre Dig mere end Halvdelen, Du faar jo det Halve gratis? Den Bestemmelse, der imidlertid ifølge min Mening allermest vil vække hele Betydningen af § 3, er Bestemmelsen i § 4; thi det Raisonnement ligger dog saa overordentlig nær: Naar Du ved Anstrengelse skaffer dig en vis aarlig Understøttelse, saa faar Du akkurat lige saa Meget, som Du ved disse Anstrengelser har skaf-

fet dig; naar Du derimod Intet gjør, vil Du komme ind under § 4, for saa vidt du blot har gjort et enkelt Indskud i en Understøttelseskasse, eller et enkelt Aar har været Medlem af en Sygekasse, i alt Fald naar det er sket i det Aar, hvori Vedkommende bliver syg eller trængende. I saa Tilfælde vil Du være ganske anderledes gunstig stillet; thi medens Du efter § 3 limiteres til at faae netop det Samme, som Du ved stadig Anstrengelse selv har skaffet Dig, vil Du i § 4 blive vurderet til, hvad Du kan trænge til, og saa vil Erfaringen hurtig lære Dig, om Du er bedst tjent med at faae netop det, som Du selv tungt har skaffet Dig, eller med det, Du uden Anstrengelse kan skaffe Dig efter § 4. Jeg tror, at § 4 er et saadant Korrektiv paa § 3 lige over for dem, der ikke holde af § 3, at man kan være temmelig sikker paa, at § 4 vil gjøre, at ingen Menneſter, eller dog ikke mange Menneſter, som ikke ere nødte dertil —, jeg har nævnt Klasser af Samfundet, der ere nødte dertil — ville benytte sig af § 3. For det Første giver § 4 jo ikke noget som helst Slags Stempel, der i mindste Maade kan være ubehagelig for Nogen; den er jo ligefrem et Stempel paa, at den Paagjældende hører til, hvad vi kalde værdige Arængende. Vel siger det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg), at det hele Lovforslag ikke taler om værdige og uværdige Arængende, og hvis det ærede Medlem vil holde sig til, at Ordene ikke ere brugte, skal jeg være ganske enig deri; men naar § 4 Nr. 3 og 4 tale, den ene om Personer, som ere dømte for en i den offentlige Mening vanærende Handling, og den anden om Personer, der ikke ved Dovenskab, Drifkælighed eller lastefuldt Vandel selv ere Skyld i deres Trængsel, og udelukke disse Personer, saa maa jeg virkelig opfatte Forslaget saaledes, at det er indrettet paa de værdige Arængende. Tidligere Talere, som ere Medforslagsstillerne, have ogsaa gjentagende og gjentagende sagt, at det netop var for de værdige Arængendes Styld, at Forslaget var indbragt; at det var møntet paa, at man skulle skille Klinten fra Sveden, har der ikke for de andre Forslagsstilleres Vedkommende været mindste Grund til at tvivle om. Jeg tror nu, at § 4 vil være en Paragraf, som, hvis den bliver vedtagen, vil have en ganske overordentlig skadelig Indflydelse paa Alt, hvad der kan kaldes Selvhjælp. Thi det er en Erfaringsætning, som kan være meget tung, men som er ikke mindre sand, at det at skulle henvende sig til Fattigvæsenet, det at skulle melde sig som den, der ikke kan ernære sig og Sine, det at blive udslettet af Rister, hvorpaa andre Medborgere staa optegnede som dem, der endnu ere meddelagtige i Samfundets Styrelse, er et stærkt moralsk Tryk paa de vedkommende Folk, som have kæmpet haardt, som have lidt Skuffelsen, som ere trættede i Kampen. For dem er det — jeg erkjender det — et meget haardt In-